

Onderwerp: Raadsbesluit ter inzage legging strategische omgevingsvisie

Zaaknummer: 0000764068

Raadsvergadering: 2 april 2024

De raad van de gemeente Dijk en Waard;

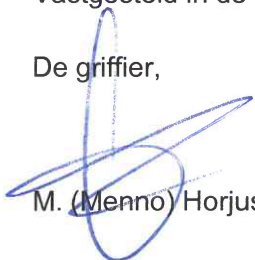
gelet op het Voorstel ter inzage legging strategische omgevingsvisie

besluit:

1. De ontwerp-Omgevingsvisie 'Strategische Omgevingsvisie gemeente Dijk en Waard' en de bijbehorende ontwerp-Omgevingseffectrapportage vrij te geven voor zienswijzen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 2 april 2024

De griffier,

M. (Menno) Horjus

De voorzitter,

M.F. (Maarten) Poorter

Zaaknummer:	0000764068
Onderwerp:	Ter inzage legging ontwerp strategische omgevingsvisie
Datum raadsvergadering:	2 april 2024
Portefeuillehouder:	N. Langedijk
Programma:	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Publiekssamenvatting

Ons leefgebied moet gezond en veilig zijn, nu en in de toekomst. In de strategische omgevingsvisie staat wat dat voor Dijk en Waard betekent.

De strategische omgevingsvisie is een toekomstvisie voor onze leefomgeving. Daarbij wordt vooruitgekeken naar het jaar 2047, wanneer de nieuwe gemeente Dijk en Waard 25 jaar bestaat. De omgevingsvisie voor Dijk en Waard is uitgewerkt vanuit een integraal perspectief: alle opgaven en ambities worden tegelijk opgepakt. De omgevingsvisie maakt ruimtelijke keuzes. Keuzes die in verband staan met alle ambities binnen de gemeente, waaronder sociale en economische, maar ook met de opgaven waar wij voor staan, zoals klimaat en energie.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De ontwerp-Omgevingsvisie 'Strategische Omgevingsvisie gemeente Dijk en Waard' en de bijbehorende ontwerp-Omgevingseffectrapportage vrij te geven voor zienswijzen.

Inleiding

Een omgevingsvisie is een nieuw beleidsinstrument onder de Omgevingswet dat richting geeft aan de toekomst van de gemeente. Het geeft de strategische doelen voor de 'fysieke leefomgeving' weer.

De voorliggende ontwerp strategische omgevingsvisie Dijk en Waard schetst het toekomstbeeld voor het ruimtegebruik van de hele gemeente Dijk en Waard in 2047. Ruimtegebruik voor woningen en bedrijven maar ook voor landbouw, natuur en recreatie.

De gemeente Dijk en Waard is nu ruim twee jaar een nieuwe gemeente met ambities, die horen bij een gemeente van deze omvang. Ook komen er omvangrijke opgaven op ons af. Al deze opgaven en ambities vragen ruimte. Verduurzaming, energietransitie, de aanpak van het woningtekort, bevolkingsopgaven (zoals vergrijzing, laag gezondheidsniveau jongeren) en het aanpassen aan klimaatverandering vragen om grote ruimtelijke ingrepen. Omdat de ruimte beperkt is, zijn keuzes nodig. Dit heeft geleid tot het besef dat Dijk en Waard een stevige inhoudelijke omgevingsvisie nodig heeft waarin (integrale) keuzes worden gemaakt. Dit geeft duidelijkheid aan inwoners, ondernemers en organisaties.

De strategische omgevingsvisie Dijk en Waard is als volgt opgebouwd: het geeft een overzicht van de opgaven gevolgd door de ambities die we hebben (gemeente, inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties gezamenlijk). Daarna komt een analyse hoe de gemeente zich

sinds de jaren '60 van de vorige eeuw ruimtelijk ontwikkeld heeft en wat het betekent als die lijn wordt doorgezet. Tot slot volgt een nieuwe benadering.

Deze nieuwe benadering betekent dat opgaven en ambities integraal worden opgepakt. Nieuwe woningbouw- en bedrijfslocaties worden in hoofdzaak toegevoegd binnen de bestaande bebouwde kom (het zogenaamde inbreiden). Dit vraagt een andere aanpak rond mobiliteit, parkeren en infrastructuur voor een goede uitgangspositie voor betere OV-bereikbaarheid en voor prettige wandel- en fietsverbindingen zodat mensen elkaar eenvoudig op straat ontmoeten. De groene & blauwe gebieden worden aan elkaar verbonden tot een samenhangend geheel; deze worden door nieuwe recreatieve routes voor de inwoners van Dijk en Waard goed lopend of fietsend bereikbaar.

Processtappen

De gemeenteraad is tot op heden over de strategische omgevingsvisie geïnformeerd op de volgende momenten:

- 14 maart 2023: Collegebericht Proces strategische omgevingsvisie (zaaknr: 509470)
- 18 oktober 2023: Beeldvormende politieke tafel
- 9 januari 2024: Collegebericht proces richting besluitvorming (zaaknr: 750218)

Omgevingseffectrapportage

Vanwege het kaderstellende karakter van de strategische omgevingsvisie is het inzichtelijk maken van de milieu effecten verplicht. Samen met de strategische omgevingsvisie is daarom een ontwerpplanMER opgesteld, ook wel een Omgevingseffectrapportage (OER) genoemd. Het OER brengt gestructureerd in beeld in welke mate de strategische omgevingsvisie bijdraagt aan de opgaven en ambities van de gemeente. Ook wordt beoordeeld of voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot effecten op de leefomgeving en of het nodig is om kaders te stellen om knelpunten te voorkomen. Daarbij wordt verder gekeken dan de 'klassieke' MER-thema's als bodem, geluid en luchtkwaliteit. Ook thema's als klimaatadaptatie, gezondheid en energietransitie komen aan de orde.

De procedure voor het OER is gestart met het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) waarin de onderzoeksaanpak voor het OER beschreven is. De NRD heeft vanaf 24 maart 2023 6 weken ter inzage gelegen en iedereen heeft hierop kunnen reageren. Er zijn geen reacties ingediend op de NRD.

Vervolgens is een zogenoemde Foto van de Leefomgeving opgesteld. Hierin staat een feitelijke omschrijving van de referentiesituatie. De referentiesituatie is de situatie in de gemeente in 2047 wanneer het beleid uit de strategische omgevingsvisie niet wordt uitgevoerd. De Foto van de Leefomgeving laat zien welke opgaven er vanuit de huidige situatie en autonome ontwikkelingen op de gemeente afkomen.

Op basis van een eerste concept strategische omgevingsvisie heeft zowel een interne beoordeling, als een beoordeling door ketenpartners plaatsgevonden. Op basis van deze beoordelingen is de strategische omgevingsvisie op een aantal punten aangevuld en verduidelijkt. In het OER is per ambitie aangegeven welke punten dat zijn.

Het OER wordt samen met de ontwerp strategische omgevingsvisie ter inzage gelegd, waarbij iedereen kan reageren op de inhoud van beide documenten. De Commissie m.e.r. adviseert de gemeente Dijk en Waard vervolgens over de inhoud van het opgestelde OER. De Commissie m.e.r. is onafhankelijk en bestaat uit deskundigen op het gebied van milieu, duurzaamheid, natuur en leefomgeving en beoordeelt de volledigheid, objectiviteit en accuraatheid van

voorliggend OER. Na de inspraakperiode op het concept OER brengt zij haar advies uit. De zienswijzen en adviezen worden vervolgens gebruikt om de strategische omgevingsvisie en het OER definitief te maken.

Achtergrond

In 2021 – voor de fusie – is een omgevingsvisie opgesteld voor de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk. Deze omgevingsvisie is wel door de gemeenteraad van Heerhugowaard maar niet door de gemeenteraad van Langedijk vastgesteld. (motie “vreemd aan de agenda– Impuls Omgevingsvisie” d.d. 12 oktober 2021). De belangrijkste overwegingen in Langedijk waren dat de looptijd van de visie niet bepaald was, maatschappelijke ontwikkelingen die op ons afkomen en van invloed zijn op onze omgeving niet waren meegenomen en dat niet was onderbouwd hoe de benoemde speerpunten bijdragen aan de gewenste woon-, leef-, en werkomgeving.

Beoogd effect

Deze ambitieuze strategische omgevingsvisie vormt een belangrijk ijkpunt in de ruimtelijke ordening van onze gemeente. Ambities en opgaven zijn in onderlinge samenhang benaderd zodat de leefomgeving wordt versterkt.

Kader

Het vaststellen van een omgevingsvisie vloeit voort uit de Omgevingswet, die per 1 januari 2024 in werking is getreden. In de omgevingsvisie leggen we onze ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast. De gemeenteraad is het bevoegde orgaan dat de omgevingsvisie vaststelt. De inhoud van de omgevingsvisie kan ieder gemeente zelf bepalen. Hiervoor zijn geen voorschriften.

Afdeling 3.4 van de Algemene wet Bestuursrecht geldt voor de voorbereiding van de omgevingsvisie. Iedereen moet gedurende 6 weken in de gelegenheid worden gesteld zienswijzen naar voren te kunnen brengen over het ontwerp van de omgevingsvisie.

De Omgevingswet verplicht tot het opstellen van een Omgevingseffectrapportage (OER) voor een omgevingsvisie. Los van de wettelijke verplichting is effectenstudie een belangrijk hulpmiddel om tot betere plannen en een heldere onderbouwing van keuzes te komen.

Argumenten per beslispunt

1. De ontwerp-Omgevingsvisie ‘Strategische Omgevingsvisie gemeente Dijk en Waard’ en de bijbehorende ontwerp-Omgevingseffectrapportage vrij te geven voor zienswijzen.

De strategische omgevingsvisie is van de gemeenteraad. De raad stelt het vast en geeft het college opdracht tot uitvoering ervan. De gemeenteraad heeft kennisgenomen van de ontwerp strategische omgevingsvisie en de keuzes die daarin worden voorgesteld voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2047. Dit vraagt om zorgvuldige besluitvorming en participatie. Daarom kan iedereen gedurende 6 weken zienswijzen naar voren brengen over het ontwerp van de omgevingsvisie.

Kanttekeningen en risico's

De keuze om ambities en opgaven in onderlinge samenhang te benaderen zodat de leefomgeving versterkt wordt, is niet de gemakkelijkste weg. Het is een bewuste keuze voor de lange termijn die consequente opvolging vraagt om de gewenste doelen te bereiken. Bij projecten binnen de bestaande stad of binnen het dorp worden meer bewoners geraakt in hun directe leefomgeving, voortkomend uit keuzes die nu gemaakt worden. Dit stelt extra eisen aan

zorgvuldige participatie en politieke besluitvorming. Vandaar dat een uitgebreide procedure doorlopen wordt en de raad meermaals is meegenomen, voordat de omgevingsvisie ter vaststelling wordt voorgelegd.

Alternatieven

Voortzetten van de wijze waarop tot nu toe aan de behoefte aan woningbouw of bedrijfslocaties is tegemoetgekomen, namelijk in het buitengebied, is geen reëel alternatief. Het buitengebied is de afgelopen jaren al aanzienlijk in omvang afgenomen en is niet “leeg” meer. Sterker nog, ook voor het buitengebied bestaan er opgaven en ambities die extra ruimte vragen.

Geen ruimte bieden voor extra woningbouw of bedrijfslocaties is ook geen reëel alternatief. Er zijn nu al veel mensen die geboren en getogen zijn in Dijk en Waard maar geen woning voor zichzelf kunnen vinden.

Geen strategische omgevingsvisie aan de raad voorleggen is geen optie omdat het verplicht is een Omgevingsvisie vast te stellen binnen 3 jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet (dus uiterlijk in 2026).

Samenwerking en participatie

Voor de omgevingsvisie uit 2021 voor de voormalige gemeenten Heerhugowaard en Langedijk is nauw overleg geweest met inwoners, organisaties, bedrijven en ketenpartners. Omdat deze omgevingsvisie alleen is vastgesteld door de gemeenteraad van Heerhugowaard, is nu een nieuwe omgevingsvisie gemaakt. Voor deze strategische omgevingsvisie hebben we gebruik gemaakt van de opbrengst van de eerdere participatiebijeenkomsten. In bijlage 1 van de ontwerp strategische omgevingsvisie is beschreven hoe de participatie is vormgegeven en hoe de uitkomst hiervan een plek heeft gekregen in de strategische omgevingsvisie.

Nadat de raad besloten heeft de ontwerp strategische omgevingsvisie ter inzage te leggen, wordt iedereen in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen. Na verwerking van de zienswijzen wordt de strategische omgevingsvisie ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Financiën

De strategische omgevingsvisie heeft geen directe financiële gevolgen. De financiële gevolgen komen bij de uitvoering van de visie. Hierbij heeft de gemeente de wettelijke verplichting om bij elk ruimtelijk initiatief kosten te verhalen die de gemeente ervoor maakt.

Voor alle ontwikkelgebieden in onze gemeente is de behoefte aan nieuwe mogelijkheden om de kosten voor maatschappelijke voorzieningen te beleggen groot. Onze mogelijkheden om te investeren zijn echter gelimiteerd.

Daarom werken we aan een langjarige investeringsagenda waarmee we zicht hebben op de noodzakelijke investeringen voor onze gemeente. Ter voeding van de langjarige investeringsagenda willen we een fonds “kostenverhaal gebied overstijgende voorzieningen” instellen en verankeren in een omgevingsprogramma.

Communicatie

De strategische omgevingsvisie wordt met een uitgebreide publiekscampagne onder de aandacht gebracht. Hierbij wordt iedereen (inwoners, ondernemers, organisaties, etc.) uitgenodigd te reageren en zijn / haar zienswijze te geven. Tevens is er een beknopte publieksversie opgesteld. Deze is ter informatie als bijlage bijgevoegd.

Bij de start van de daadwerkelijke zienswijze termijn (nadat de raad besloten heeft het ter inzage te leggen) organiseren we een bijeenkomst in Cool. Deze bijeenkomst is een vervolg op de Spraakmakend-bijeenkomst van maart 2023, die de start vormde van het proces van de strategische omgevingsvisie. Voor deze Spraakmakend bijeenkomst was u uitgenodigd en ditmaal wordt u vanzelfsprekend weer uitgenodigd. Ook zijn, net als de vorige keer, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties hierbij weer welkom.

Uitvoering

Het ontwerp van de omgevingsvisie is een volgende stap in het proces om te komen tot een strategische omgevingsvisie voor de gemeente Dijk en Waard. Planning is om dit ontwerp per 10 april vrij te geven voor zienswijzen. Naar verwachting kan de definitieve omgevingsvisie eind 3^e / begin 4^e kwartaal 2024 aan de gemeenteraad ter vaststelling worden voorgelegd.

Met het vaststellen van de omgevingsvisie zijn we er nog niet. De volgende stap is om de visie samen uit te voeren. Samen met bewoners, grondeigenaren, ondernemers, bedrijven, instellingen en alle andere belanghebbenden in onze gemeente en de regio. Hierbij beginnen we niet vanuit het niets, want in Dijk en Waard werken vele partijen al volop aan het realiseren van onze ambities.

Na vaststelling gaat de omgevingsvisie fungeren als kader voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving binnen de gemeentegrenzen van Dijk en Waard. Voor een goede doorwerking van de omgevingsvisie naar uitvoering werken we in Dijk en Waard volgens een beleidscyclus, waar elk kwadrant specifieke acties en instrumenten bevat. De omgevingsvisie is een document waarin beleidsontwikkeling een plaats heeft. In de omgevingsvisie staan strategische hoofdkeuzes voor de lange termijn. We gaan daarbij ook werken met een strategische uitvoeringsagenda. Daarmee maken we inzichtelijk welke instrumenten en acties worden ingezet om de ambities te realiseren.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

1. Ontwerp Strategische omgevingsvisie Dijk en Waard d.d. 31 januari 2024
2. Ontwerp Omgevingseffectrapportage d.d. 31 januari 2024

Bijlagen ter informatie

Publieksversie